

Benut afbouw Nationaal Groeifonds als kans voor een Nationale Investeringsinstelling

Het hoofdlijnenakkoord PVV-VVD-BBB-NSC presenteert plannen om het vestigingsklimaat te versterken. Dat lijkt op gespannen voet te staan met de afbouw van het Nationale Groeifonds. Dat hoeft niet zo te zijn als de afbouw van het Nationaal Groeifonds wordt benut als doorstart van InvestNL als Nationale Investeringsinstelling.

Onder het kopje vestigingsklimaat wil het nieuwe kabinet met een pakket van belastingverlagingen ondernemerschap stimuleren. Dat gaat in de komende kabinetsperiode om een lastenverlichting van ruim 5 miljard. Het pakket lijkt op het eerst gezicht wat ongericht en wordt bovendien gelijk teniet gedaan door een bezuiniging van bijna 7 miljard op het Nationale Groeifonds.

In verschillende reacties wordt daarom gesomberd. Wij zien echter ook een kans om juist de ontmanteling van het Nationale Groeifonds aan te grijpen om nu echt een nationale investeringsinstelling in het leven te roepen.

In de landen om ons heen zien we krachtige investeringsinstellingen die met publiek commitment private investeringen in de duurzaamheidstransities aantrekken. Denk aan de Duitse Nationale Ontwikkelingsbank KfW die zich sinds de wederopbouw telkens opnieuw heeft uitgevonden om samen met private partijen te investeren in de grote transitieopgaven in het land. Of denk aan het Franse Bpifrance dat bijna 12 jaar geleden is opgericht als fusie van verschillende kleinere instellingen.

In Nederland ontbreekt een dergelijke instelling. Er is zelfs sprake van een versnipperd subsidie- en kredietverleningslandschap. Daarom beval de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) in zijn advies 'Financiering in transitie' aan om het investeren in de verschillende opgaven, zoals bijvoorbeeld de energietransitie effectiever te maken via een nationale investeringsinstelling.

De keuzes in het hoofdlijnenakkoord bieden daar aangrijpingspunten voor. Niet door een geheel nieuwe instelling op te richten, maar door Invest-NL te versterken met de restanten van het Groeifonds en delen van het Klimaatfonds. En door de slagkracht te vergroten met een breder mandaat waarbij de onafhankelijkheid wordt versterkt en de instelling: 1. zelf geld kan ophalen op de kapitaalmarkt, 2. meer risico's mag nemen en 3. een mix van subsidie en financiering kan aanbieden. Daarmee komt er in Nederland één loket voor ondernemers die om allerlei redenen de omslag naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering wel willen, maar niet kunnen maken. Juist een stabiele nationale investeringsinstelling kan die risico's ondervangen door slim en met een langetermijnperspectief haar maatschappelijke rol te spelen. In Duitsland en Frankrijk is deze aanpak een succes. Laten we daarvan leren.

De in het Hoofdlijnenakkoord opgenomen 1 miljard extra voor InvestNL is een eerste stap. Nu is het zaak om vervolgstappen te zetten in de inhoudelijke versterking van InvestNL. Alleen dan kan in Nederland een krachtige Nationale Investeringsinstelling ontstaan die langjarig bijdraagt aan een toekomstbestendige vestigingsklimaat voor heel Nederland.

Jeanet van Antwerpen, raadslid Rli & Joris Stok, adviseur Rli

Dit artikel verscheen op 3 juni 2024 ingekort in NRC onder de titel 'Ontmanteling Nationale Groeifonds is ook een kans'.